

Arnold Schouten (47) en Macky Hupkes (46) en hun adoptiekinderen Robin (10) en Nina (12) uit Guatemala

Macky: „Een maand na de evacuatie werden alle direct betrokkenen uitgenodigd voor een borrel bij het ministerie van Buitenlandse Zaken. Wij vonden het waardevol dat secretaris-generaal Ed Kronenburg uitsprak dat er wellicht harde woorden waren gevallen en mensen elkaar onder druk hadden gezet tijdens de luchtbrug, maar dat we elkaar nu met een glas in de hand

recht in de ogen konden kijken. In deze noodsituatie gingen normale omgangsvormen overboord. Er stond zo veel op het spel dat de communicatie behoorlijk direct en kortaf werd. Wij zijn stevig aangepakt en wij hebben ook felle woorden uitgesproken tegen anderen. Maar samen hebben we iets ongekends voor elkaar gekregen. „Ik heb het vreselijk gevonden dat wij maar een beperkt aantal kinderen hebben kunnen helpen. Het leek selectie aan de poort: die kinderen mochten wel mee, alle andere kin-

deren niet. Uiteraard was het onmogelijk nog meer kinderen mee te nemen, al had ik dat nog zo graag gedaan. In ieder geval is de blijvende ellende in Haïti de kinderen van de luchtbrug bespaard gebleven.’ Arnold: „Tot afgelopen juni werden we opgeslokt door de nasleep van de komst van de kinderen naar Nederland. We begeleiden de ouders nog steeds met de juridische afhandeling. We proberen deze periode voor onszelf af te sluiten, maar het blijft ons bezighouden.”

‘We hadden geen idee hoe de kinderen eraan toe zouden zijn, maar we gingen uit van het ergste’

derden tijdens de evacuatie. Als dit bericht doorkomt op het kantoor van de NAS is daar juist een cameraploeg van het NOS-journaal aan het filmen. De ontlading van vreugde is live op televisie te zien. Monica Kerstens ziet de uitzending en belt naar haar man Michiel die de stad in is gevlucht om wat troostinkopen te doen. Michiel: „Op dat moment hebben we gejuicht en gehuild van geluk.” Monica rijdt meteen naar Ikea om een bed en een kast voor Naldo te kopen. Zondag stelt het crisisteam bij de NAS een schema op waarin de kinderen worden ingedeeld in groepjes van vier of vijf. Elk groepje krijgt een eigen begeleider, broertjes en zusjes moeten bij elkaar blijven en hun leeftijden moeten variëren om een groepje werkbaar te houden voor de begeleider. Omdat het initiatief van de NAS inmiddels veel media-aandacht heeft gekregen, stromen de aanbiedingen binnen van artsen, verpleegkundigen en psychologen die hun hulp aanbieden. Op zondagavond staat een team van 26 begeleiders klaar voor vertrek. Macky: „We hadden geen idee hoe de kinderen eraan toe zouden zijn, maar we gingen uit van het ergste.”

Huilconcert

Maandag 18 januari 2010 om 11.30 uur vertrekt het team onder leiding van Macky Hupkes vanaf Schiphol naar Haïti. Arnold Schouten coördineert de luchtbrug vanuit Nederland. Op woensdag 20 januari wordt Haïti getroffen door hevige naschokken maar de kinderen en het hulpteam blijven ongedeerd. Door de naschokken verlenen Haïtiaanse autoriteiten op het allerlaatste moment toestemming veertien adoptiekinderen extra mee te nemen voor Luxemburgse gezinnen.

De kinderen worden per bus door Nederlandse mariniers overgebracht van de kindertehuizen naar de luchthaven bij Port-au-Prince. Een tocht die normaal een uur vergt, duurt door de puinhopen een hele dag. Bij de vliegtuigdeur wordt de identiteit van alle 103 kinderen gecheckt en wordt hun conditie gecontroleerd.

Macky: „Er heerste een gespannen sfeer op de luchthaven, er waren rellen uitgebroken en Amerikaanse militairen probeerden de situatie onder controle te krijgen. In die chaos riep een van de soldaten: *Get the fuck out of here!*”

De kinderen zijn onrustig. Ze hebben allemaal last van diaree. Er is te weinig tijd om nog eens dubbel te controleren of elk kind van de lijst echt wel aan boord is. Dan sluiten de vliegtuigdeuren en starten de motoren. Als het toestel opstijgt, komt de ontlading. Ruim honderd kinderen beginnen te huilen. Macky sms’t naar Nederland: ‘Deuren dicht. Het mooiste huilconcert ooit.’ <

Donderdag 21 januari 2010: de adoptiekinderen uit Haïti verlaten het vliegtuig op de luchthaven bij Eindhoven.

Tot dusver is alles goed gegaan met de kinderen

Soms komen de gevolgen van een trauma pas na jaren boven. Een jaar na dato is het volgens Marion Van Olst, hoofd nazorg bij de Stichting Adoptievoorzieningen (SAV), **te vroeg** om iets te kunnen zeggen over blijvende gevolgen die de kinderen uit Haïti mogelijk hebben opgelopen. Van Olst: „Op dit moment gaat het naar onze inschatting goed met ze. Het feit dat we direct hulp en ondersteuning konden bieden, heeft ouders en kinderen geholpen een zo goed mogelijke start met elkaar te maken.”

De stichting heeft het afgelopen jaar veel ouders van de Haïtiaanse kinderen intensief begeleid, vooral direct na hun aankomst. Doordat deze kinderen zo plotseling zijn overgebracht, waren ze **minder goed voorbereid** op de veranderingen in hun leven dan bij normale adoptie. Dit heeft volgens Van Olst geen uitzonderlijke problemen opgeleverd, maar het maakt de kinderen wel extra kwetsbaar. Voor sommige ouders was het voldoende af en toe te kunnen bellen met hulpverleners. Andere ouders maakten gebruik van persoonlijk advies bij hen thuis. Een

beproefde pedagogische hulpmethode die de stichting SAV vaker inzet is **video-interactiebegeleiding**: met behulp van filmopnamen wordt bekeken hoe de communicatie binnen het prille adoptiegezin verloopt. Van Olst heeft er goede ervaringen mee: „We letten goed op de **lichaamstaal** van de kinderen en de ouders. Als een klein kindje alleen Creools of Frans spreekt, is het handig als je andere signalen goed kunt interpreteren. Een kind kan **vaker boos zijn, bokkig gedrag** vertonen en dat wil wel eens indruisen tegen de blijve verwachtingen van ouders. De kinderen hebben familieleden of vriendjes uit het kindertehuis achtergelaten in Haïti. Vooral de wat oudere kinderen zijn zich daarvan bewust en maken zich zorgen om hen. Dat zijn geen uitzonderlijke emoties, ze maken deel uit van **een vorm van rouw** die de kinderen moeten verwerken. Het helpt als de ouders inzien dat dit hoort bij de verwerking van de stormachtige gebeurtenissen. Als de kinderen de ruimte krijgen negatieve gevoelens te uiten, voelen de kinderen zich sneller vrij en vertrouwd. Dat bevordert de **hechting**.”